

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен доктор

Автор на дисертационния труд: Лина Милошевска

Тема на дисертационния труд: A Study of Anglicisms in Journalistic Corpora in North Macedonia through Corpus Analysis Tools (Изследване на англицизмите в журналистическите корпуси в Северна Македония чрез инструменти на корпусен анализ)

Направление: 2.1 Филология

Автор на становището: проф. д-р Петя Начева Осенова, СУ „Св. Кл. Охридски“

Със заповед № 3-РК-200/22.05.2026 г. на проф. Пламен Дойнов, д.н., Ректор на Нов български университет, съм определена за член на журито по защитата за дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор". Представеният набор от материали от кандидата включва всички необходими документи по процедурата. Лина Милошевска е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Трудът е авторски и оригинален. Не съм открила елементи на плагиатство.

През 2000 г. Лина Милошевска получава бакалавърска степен по английска филология от Университета в Алепо, Сирия. През 2013 г. дисертантката получава и магистърска степен по филология от Университета "Св. св. Кирил и Методий" в гр. Скопие, Северна Македония. Прави впечатление богатата научна, публикационна и проектна дейност на Лина Милошевска. Тя участва в редица мобилности за обмяна на опит, както и в асоциации на преводачите, на обучението по английски и на изучаването на английски език. Понастоящем дисертантката работи като старши лектор в Университета по информационни науки и технологии "Св. апостол Павел" в гр. Охрид. Там преподава академичен английски, академично писане, техническа комуникация и лингвистика.

Лина Милошевска е представила две публикации, свързани с темата на дисертацията, както и четири участия в конференции.

В едната публикация (Miloshevska, L. (2025). Extraction of anglicisms from a corpus of Macedonian magazine texts. English Studies at NBU, 11(1), 141-159) фокусът е върху начините на извличане на англицизми от корпус с текстове от журналистически списания. Тя е в издание, индексирано в Web of Science. Другата публикация (Miloshevska, L. (2025). What makes anglicisms survive? A corpus-based study of patterns of conventionalization,

institutionalization and lexicalization. In: Sbornik s dokladi, XIX National Philological Readings for Students and Doctoral Candidates in Honor of Saints Cyril and Methodius, pp. 85-101. South-West University "Neofit Rilski") като следваща стъпка изследва процесите на конвенционализация, институционализация и лексикализация на англицизмите в корпуса, което и изключително важно за науките, изследващи развитието на езика.

Авторефератът на английски език (42 стр.) отговаря на всички изисквания на жанра. Той е изчерпателен и правилно отразява основните моменти и научните приноси на дисертантката. Посочени са четири приноса, свързани с: 1. По-цялостното проучване на влиянието на английския език върху журналистическия език в областта на лексиката; 2. Използване на надеждна рамка за работа с емпирични данни; 3. Диахронен поглед върху навлизането на англицизмите в медиите. 4. Представяне на резултатите като част от глобалната тенденция на доминиране на английския език в редица езици по света.

Темата на дисертацията е от голяма важност за съвременните процеси на изменение на лексиката и граматиката на различни езици - в случая в медийния език - под влиянието на английския език. Трудът има не само лингвистична, но и социокултурна стойност. Той е важен за различни приложни сфери, сред които преподаването на английски език на чужденци; проследяването на тенденции в развитието на нормативната граматика в контекста на навлизането на чуждици в езика; проследяването на промените в езика на институциите и медиите.

Дисертацията (общо 171 стр.) е представена на английски език. Тя се състои от 5 глави. Първа глава представя контекста на разработката. Втора глава прави преглед на литературата по темата. Трета глава описва възприетата методология. Четвърта глава критически дискутира резултатите от изследването. Пета глава представя изводите. След това са добавени пет на брой приложения и списък с цитираните публикации. Използваната литература включва около 200 заглавия, което показва богатата осведоменост на авторката по въпроса на дисертационния труд.

Преди първа глава са представени списъците с фигури, таблици заедно с референция към страниците, на които се намират. Даден е списък с използваните символи и съкращения. Всичко това изключително много улеснява разбирането на текста. Добро впечатление прави фактът, че всяка глава започва с кратко въведение, както и че са обговорени ограниченията на работата.

Първа глава “Общи положения” представя ясно и конкретно теоретичната основа, целите и задачите на работата, обекта и предмета на изследване, както и синопсис на самия труд. Смятам, че сравняването на ситуацията с англицизмите в два корпуса - от 2000 г. и 2020 г. - с разстояние от 20 години - е много адекватно и полезно за установяване на тенденциите в развитието на езика. Също така, работата включва интердисциплинарни подходи, сред които ареална лингвистика, корпусна лингвистика и лексиколожки методи. Целите и задачите са коректно поставени - чрез корпусни методи да се изследва дистрибуцията, развитието и особеностите на англицизмите, а с механизмите на ареалната лингвистика и лексикологията да се опише адаптивността им в езика-приемник и типовете семантични промени в приемния език. Използваният корпус е с 2 млн. думи, където са идентифицирани около 4 хил. еднословни англицизми. Смятам, че емпиричният материал е достатъчен за начални обективни наблюдения.

Втора глава “Преглед на литературата” включва разсъждения върху заемките изобщо, в частност върху англицизмите от различни гледни точки, връзката на англицизмите с медийните текстове и корпусните изследвания. Според мен решението да се изследват всички лексикализирани англицизми, без значение от своя тип и степен на възприемане, е добре мотивирано, защото така няма как да се изпусне някоя съществена тенденция (стр. 13). Фокусът е предимно върху диахронния аспект и възприемането на думата в социума. Представени са семантичните промени - стесняване, разширяване и изменение. Дадени са много добри илюстративни примери. Показано е, че медийните текстове имат свои модели на възприемане на англицизмите и тези модели могат да се проучат чрез корпусни методи. Мисля, че подчастите за медийните текстове и корпусите (2.6 и 2.7) могат да се преместят в следващата част 3 - още повече че в 2.6.1 отново се говори за избора на корпус, както и в глава 3. Подобно е мнението ми за част 2.6.1, която описва избраното списание “Капитал”. За мен не е много оправдано да се прави преглед на всички корпуси на медийния език. Корпусната лингвистика отдавна се използва за наблюдения и може директно да се опише само използваният корпус.

Трета глава “Методология на изследването” е основна за дисертацията. Тя описва избора на корпус, обработката му, идентификацията на англицизмите, използвания софтуер и генерирането на честотни списъци. Включено е и обобщение на методологическите процедури. Дисертантката поставя въпроса за диахронното

проследяване на тенденциите при англицизмите в корпуси от списанието “Капитал” от 2000 и 2020 г. Подробно са разяснени причините за избора на този източник, както и начините на създаването на работните корпуси. Използван е софтуерът AntConc с прилежащия тагер TagAnt. Възниква въпросът защо не е използвана например версия на NoSketch engine с регистрация. Мисля, че само услугата с ключовите думи би била недостъпна в свободната версия. Освен това не е достатъчно тагиране само с част на речта, но и с всички граматически характеристики. Не става ясно как точно е направена лематизацията, както и каква е точността на тагера и лематизатора върху данните.

Четвърта глава “Резултати и дискусия” се фокусира върху квантитативните и квалификативните аспекти на англицизмите в двата корпуса. Но също така тук се представят и типовете англицизми като модели на конвенционализация, институционализация и лексикализация. Посочени са случаите на промяна в семантиката, както и диахронните аспекти. Очаквано се наблюдава тенденция на нарастване на англицизмите (582 лема на англицизми се срещат само в корпуса от 2020 г.). Разбира се, трябва да се отбележи, че корпусът от 2020 г. е много повлиян и от пандемията с ковид-19. Приносно е, че са дадени най-честите англицизми в контекста на тяхната продуктивност. Не става ясно дали за всички англицизми от таблица 6 са правени конкорданси. Ако не, докъде са правени. Дисертантката е направила анализи само на избрани англицизми, което е разбираемо с оглед на големината на корпуса. Отбелязани са случаите на семантични промени, като се оказва, че най-честият механизъм е семантичното стесняване. Би било полезно да се включи и анализ на грешките при идентификацията и извличането на данните. Приноси са и наблюденията върху диахронно развиващите се модели на избрани общи за двата корпуса англицизми.

Пета глава “Заключение” прави обзор на постигнатите резултати, като сред най-важните са следните: проследяване на честотата и типовете англицизми в диахронен план с помощта на корпусни извадки от два времеви периода и изучаване на степените на акомодация на тези англицизми в медийния език.

Петте приложения представят списъци със стоте най-чести англицизми в двата корпуса поотделно и заедно, както и списъци с 40-те най-чести англицизми от гледна точка на тяхната продуктивност за образуване на сложни думи/съчетания.

Направените от мен бележки по-горе във връзка с различни хипотези и изводи на дисертантката по никакъв начин не намаляват стойността на представения труд. Затова въз основа на всичко казано от мен по-горе убедено препоръчвам на Уважаемото жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Лина Милошевска в направление 2.1 Филология, за нейния дисертационен труд „A Study of Anglicisms in Journalistic Corpora in North Macedonia through Corpus Analysis Tools" (Изследване на англицизмите в журналистическите корпуси в Северна Македония чрез инструменти на корпусен анализ).

17.08.2026 г.

Автор на становище:

